

ПОЛЕМІКА

Володимир Максимонько

СПАРТАНЦІ

У газеті «Ніжинський вісник» 1 лютого 1995 року опублікована стаття В. Шоходька «Правда про бій під Крутами». «До останніх років мало хто знав, чи навіть чув про бій під Крутами» — починає свою статтю автор, колишній директор Ніжинського краєзнавчого музею, нині пенсіонер.

І справді, більшовики все зробили для того, щоб ми не знали правди про свою історію, своїх героїв. Протягом багатьох століть український народ боровся за незалежність. У тій боротьбі рідили ряди борців, оскільки земля забирала тих кращих, які не бажали скоритися ворогові. Але на їх місце приходили інші і все починалося заново.

«4 березня 1917 року у Києві утворилась Українська Центральна Рада. Але трагедія Центральної Ради полягала у тому, що її політика була антинародною», — продовжує автор.

Не можу повірити, що така високоосвічена людина, як В. Шоходько, не читав IV Універсалу. А якщо читав — то в чому проявляється антинародна політика Центральної Ради? Невже в тому, що ще в далекому 1918 році вона хотіла, щоб український народ жив у незалежній, вільній, суверенній державі?

Після більшовицького перевороту в Росії 1917 р., Україна одержала реальну можливість здобути незалежність, і 22 січня 1918 року Четвертим Універсалом уряд Української Народної Республіки проголосив самостійність і незалежність України. В Універсалі говорилося: «Народе України! Твоєю силою, волею, словом утворилась на українській землі вільна Українська Народна Республіка. Здійснилась давня мрія твоїх батьків — борців за волю і права робочого люду. Віднині УНР стає самостійною, від нікого незалежною, вільною, суверенною державою українського народу...»

З усіма сусідніми державами, а саме: Росією, Польщею, Австрією, Румунією, Туреччиною й іншими ми бажано жити в злагоді й приязні, але ніяка з них не може вмішуватись в життя самостійної Української Республіки!!!»

Але В. Шоходько вбачив і в Універсалі підступні наміри: «Антинародна суть Універсалу виявилася в тому, що Центральна Рада залишила недоторканими буржуазні органи влади на місцях і виявила тим самим своє вороже ставлення до Рад...»

Знову повернемось до IV Універсалу: «Ми, Українська Центральна Рада, робили всякі заходи, щоб не допустити братовбивчої війни двох сусідніх народів, але Петроградське Правительство Народних Комісарів закликає до нової війни, називаючи її «святою». Знову поллється кров, знову нещасний робочий люд змушений буде приносити в жертву своє життя.»

Ми, Українська Центральна Рада, вибрані з'їздами селян, робітників і солдатів України, ніяких війн підтримувати не будемо, бо український народ бажає миру».

Крилатий вислів більшовиків «В пролетаріев нет отечества» вже тоді давав підстави Центральній Раді вжити всіх заходів, щоб не допустити більшовиків в Україну. Потрібно було не розпускати армію, а навпаки, мобілізувати всі сили, щоб не дозволити політичним бомжам десятиліттями знущатись над українським народом!

Щоб дискредитувати Центральну Раду, більшовики нав'язали ідею скликання Всеукраїнського з'їзду Рад (робітничих, селянських і солдатських депутатів), розгорнули широкомасштабну кампанію проти уряду Української Народної Республіки. Найбільш активно це проводилось в Луганській і Донецькій областях русифікованим населенням.

Перший Всеукраїнський з'їзд Рад розпочав свою роботу не в Харкові 11 - 12 грудня, як пише В. Шоходько, а трохи раніше, 4 грудня 1917 року в Києві з бійки між депутатами, оскільки делегатів, які підтримували Центральну Раду, було дві тисячі, а тих, хто підтримував більшовиків — лише 150 чоловік. Зрозумівши, що їм не виграти, 127 більшовиків покинули з'їзд і почали терміново добиратись до Харкова.

Характерно те, що навіть у найбільш зрусифікованих районах України більшовики не мали більшості: у Донбасі — 32%, Катеринославі — 26%, Харкові — 28%. І лише у Луганську і Донецьку вони набрали до 50% голосів.

11 — 12 грудня 1917 року, провівши свої вузькопартійні збори у Харкові, об'єднавшись з делегатами обласного з'їзду Рад Донбасу і Криворіжжя, серед яких переважали більшовики і ліві есери, назвавши себе першим Всеукраїнським з'їздом робітничих, селянських і солдатських депутатів, лєнінці оголосили, що влада на Україні належить Радам. І, як пише В. Шоходько: «З'їзд проголосив Українську Республіку федеративною частиною Російської Республіки». Після чого вони попросили допомоги у більшовицької Росії. Дорога на Україну була відкрита.

За вказівкою Лєніна на Київ рушили передові загони російських більшовиків. Одним із таких загонів, який налічував шість тисяч чоловік, командував колишній підполковник царської армії Муравйов.

На шляху більшовицької навали стали 300 юнаків, які не вміли стріляти, були погано озброєні, легко вдягнуті на тодішні морози. Цих 16—18-річних юнаків історики світу назвали українськими спартанцями. Саме сини сонячної Еллади ще 480 року до народження Христа на чолі з царем Спарти Леонідом стали на шляху багатотисячних когорт перських завойовників. На їхній могилі залишився напис: «Чужинцю, їди скажи Спарті, що ми тут лежимо, вірні її найвищому наказові».

На жаль, тут аналогія закінчується. На Спарту йшла армія чужинців, а в російських більшовицьких обози сунули на Україну, підтримуючи ідею святої війни, знищуючи український народ, і власні христонпродавці, перевертні, яничари. Вони свідомо вели свій народ в більшовицьке імперське ярмо. В історії людства такі аналогії рідкість. Згадаймо як у 1921 році ті ж більшовики мало не завоювали Польщу. Але польський народ, всі як один, стали на захист своєї держави і, як результат, більшовиків вигнали з Польщі. 1939 рік — спроба Сталіна окупувати Фінляндію... Але й фінський народ став на

захист своєї держави. І не потрібно бути видатним істориком чи знаменитим вченим, щоб зрозуміти, які здобутки отримала Фінляндія, відстоявши свою незалежність. Наочний приклад тому — рівень життя фінів.

Битва під Крутами (Ніжинський район, Чернігівщина) відбулася 30 січня 1918 року, а не 27 січня, як стверджує В. Шоходько. 28 січня об 11 годині вечора сформований «Курінь Студентських Січових Стрільців» під проводом сотника Тимченка вирушив з Києва назустріч ворогу. Сюди ж входили студенти Володимирського університету, учні другої ім. Кирила-Мефодія гімназії, гідротехнічної та лікарської школи. 29 січня о 4 годині ранку заїм прибув до станції Крути. День і ніч минули в підготовці до бою. Настала серeda, 30 січня. Ранок був похмурий, непривітний.

Сили були нерівні. Майже всі юнаки знайшли собі вічний спокій у полях біля станції Крути. Над тими, хто був поранений або потрапив у полон — більшовики сильно познищались. Навіть не дозволяли місцевим жителям поховати загиблих. Репресії мали місце на всьому шляху просування більшовицької орди.

У березні 1918 року, коли була відновлена влада УНР, почали розшукувати останки полеглих під Крутами. Кілька десятків поівечених трупів було перевезено до Києва і 19 березня 1918 року урочисто поховано в одній братській могилі на Аскольдовому цвинтарі.

Свого часу ця подія дуже схвилювала українську громадськість, але потім довгі десятиріччя навіть згадку про трагічну битву більшовицька номенклатура ретельно викреслювала з радянської історії.

Ніжинський полк зайняв нейтральну позицію, чим відіграв дуже шкідливу роль в боротьбі за українську державність.

«Але чому не втихають пристрасті навколо бою під Крутами, чому радіо щоденно говорить про ці події, чому відбуваються вояжі націоналістів по маршруту Львів — Крути?» — запитує В. Шоходько.

Пристрасті не втихають тому, щоб не забути кривавих уроків історії, не повторити помилки 1918 року, щоб політичні бемжі будь-якого гатунку вкотре не обдурили свій народ!

На вшанування пам'яті героїв Крутів приїздять і націоналісти. Тільки ті націоналісти — з навколишніх сіл, з Ніжина, Прилук, Чернігова, Борзни, Бахмача, Носівки, зі столиці українського гетьманства — Батурина. Приїздять з Києва, Конотопа, Харкова, інших міст, приїздять зі Львова. В електричку в цей день сісти майже неможливо. А скільки автобусів, автомашин!

25 січня 1995 року на прес-конференції у Києві журналістам було повідомлено про програму вшанування пам'яті юних героїв Крутів. Її розробили Міністерство оборони України, українське козацтво, асоціація студентів Києва та інші демократичні організації — повідомила газета «Народна армія» 27 січня 1995 року. Прикро, що тільки газета «Ніжинський вісник» не хоче визнавати історичної правди. Та цього року з величезною статтею «Правда про бій під Крутами» стався конфуз. Над нею своєрідним епіграфом надруковано коротенький вірш: «Не приємлю таку політику» за підписом А. Ахмеда. Автор в кількох рядках вивів на чисту воду убоге політиканство цієї газети. Прочтуть кілька рядків:

«Но ведь чья-то рука направила
Убивать. Убивать. Умирать.
Скажут мне, что мол надо так, надо,
Что нет выхода, что мол тупик.
И погонит на бойню нас стадом
«Дальновидный» политик-мясник».

Закінчуючи свою статтю, В. Шоходько стверджує: «Мета одна — опалюжити більшовиків і виправдати націоналістів».

То хто ж такі більшовики? Хто ж був цей «дальновидний» політик - м'ясник?

Тоді, в 1917 році більшовики обіцяли: землю — селянам, заводи і фабрики — робітникам, мир — народам. Багато людей щиро повірили в більшовицькі побрехеньки, через що й підтримали їх. Розчарування прийшло швидко...

До сьогоднішнього дня селянам не належить земля, робітникам не належать заводи і фабрики. Ті, чиїми руками вироблялась продукція, не мали права розпоряджатись кінцевим продуктом своєї праці. Було лише право обробляти землю і працювати на заводах і фабриках. Це були ті «привілеї», які при рабовласницькому ладі мав раб.

Замість «миру народам» за один рік більшовицької диктатури в країні з'явилося 1,5 млн. сиріт. Це ж потрібно було знищити 3 млн. батьків!!!

За роки існування радянської влади були репресовані, замучені голодоморами, фізично знищені в ленінських концтаборах, Гулагах, застінках НКВД десятки мільйонів кращих синів України тільки за те, що не хотіли вони змиритися з більшовицьким імперським ярмом.

Щоб здобути волю, Україна повинна була пройти довгий шлях від станції Крути 30 січня 1918 року до Всеукраїнського референдуму 1 грудня 1991 року. Весь цей шлях устелений тілами славних героїв, які віддали своє життя, щоб наблизити день Незалежності.

